

על דיבור מעצים
ועל אמונה על תיקה

אמשה ואהרון
נאמרה הפרשה

בס"ד

מפתוז הלב מתוך אמונה לפרשת "עמיני"

תחשבו על זה!
האם יצא לכם פעם
לדבר דיבור מעצים?
האם קרה לכם
שרציתם למחות ולצעוק
ובחרתם בשתיקה?

דיבור מעצים

בפרשתנו מתרחש הדבר שעם ישראל ציפה לו מכל. קראו את הפסוק:
"וַיבֹּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל אֱהֱלֵ מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ וַיְבָרְכוּ אֶת הָעָם וַיֵּרָא כְבוֹד ה' אֶל כָּל הָעָם"
(פסוק כ"ג).

לפני כן משה מלמד לעיני בני ישראל מהי הדרך ומי האיש שיביא את העם לרגע
מיוחד זה:

"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה: זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' תַּעֲשׂוּ וַיֵּרָא אֵלֵיכֶם כְּבוֹד ה'" (פסוק ו')
"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱהֲרֹן: קִרְבֵּ אֶל הַמִּזְבֵּחַ וַעֲשֵׂה אֶת חֲטָאתְךָ וְאֶת עֹלֹתְךָ וְכַפֵּר בְּעֶדְךָ וּבְעֵד הָעָם וַעֲשֵׂה
אֶת קִרְבְּן הָעָם וְכַפֵּר בְּעַדָם כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה'" (פסוק ז')

רש"י מתאר בפנינו את המתח בו היה שרוי עם ישראל טרם התגלות ה' אל העם ומגלה לנו כיצד
רומם משה והעצים את אהרון אחיו ברגעים אלו. קראו את דבריו:

"ויצאו וברכו את העם: אמרו ויהי נועם ה' אלוקינו עלינו (תהלים צ', י"ז), יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם.
לפי שכל שבעת ימי המילואים שהעמידו משה למשכן ושמש בו ופרקו בכל יום, לא שרתה בו שכינה, והיו ישראל
נכלמים ואומרים למשה משה רבנו: "כל הטורח שטרחנו - שתשרה שכינה בינינו ונדע שנתכפר לנו עוון העגל".
לכך אמר להם: ""זה הדבר אשר צווה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה'" (פסוק ו'), אהרון אחי כדאי וחשוב ממני שעל-ידי
קרבותיו ועבודתו תשרה שכינה בכם ותדעו שהמקום בחר בו"".

1. סמנו בצבע את הברכה שברכו משה ואהרון את העם עם סיום עבודת הקרבן.
2. למה ציפו בני ישראל בכל ימי המילואים?

3. ממה חששו ומדוע התביישו בני ישראל?

4. בזכות מי ובזכות מה נראה כבוד ה'?

5. מה רצה משה רבנו ללמד את העם בכך שדיבר עם אהרון וציווהו על העבודה לעיני כל העם?

6. משה הראה לעם את הקשר בין התגלות כבוד ה' לאהרון. מדוע לדעתכם עשה זאת? מה
אתה למד על משה רבנו ממעשה זה?

לסיכום:

על דיבור מצויט
ועל צוואה על שתיקה

משה ואהרן
נאמרו בפניהם

בפסוקים _____ משה מצווה את אהרן ובניו את סדר עבודת ה' _____ כדי ש _____ יראה על העם.

בפסוק _____ עם סיום ה' _____ יוצאים משה ואהרן ו' _____ את העם ש _____ יראה.

או אז, אחרי שבעה ימי ה' _____, אחרי הכנה וציפייה, מתרחש הדבר לו ציפו יותר מכל: "יורא כבוד ה' אל כל העם". משה הראה לעם שבזכות _____ ועבודתו זכו להשראת השכינה. תרמילון: כ"ג / כבוד ה' / מילואים / קרבנות / ו', ז' / מברכים / כבוד ה' / אהרן

עצמתה של השתיקה

קראו את הפסוק:

"וַתֵּצֵא אִשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל עַל הַמִּזְבֵּחַ אֶת הָעֵלֶה וְאֶת הַחֲלָבִים וַיֵּרָא כָּל הָעָם וַיִּלְנוּ וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם".

פסוק זה מתאר את השראת השכינה, גילוי כבוד ה' לעיני כל העם.

כיצד הגיב העם לנוכח המראה שראה? _____

ברגעים מרוממים אלו מקריבים נדב ואביהו לפני ה' "אש זרה אשר לא ציווה אותם":

"וַתֵּצֵא אִשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיִּמְתּוּ לִפְנֵי ה'".

בעקבות האסון מנחם משה את אהרן. קראו כיצד מגיב אהרן לאסון שקרה.

"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֶהֱרֹן: הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' לֵאמֹר בְּקִרְבִּי אֶקְדֹּשׁ וְעַל פְּנֵי כָּל הָעָם אֶכָּבֵד, וַיִּדְּם אֶהֱרֹן".

כיצד הגיב אהרן לנוכח האסון? _____ למה זכה בשתיקתו? היעזרו בדברי רש"י.

"ידם אהרון: קבל שכר על שתיקתו. ומה שכר קיבל? שנתייחד עמו הדיבור, שנאמרה לו לבדו פרשת שתויי יין" (ככתוב בפסוק ח': וַיִּדְבֶּר ה' אֶל אֶהֱרֹן לֵאמֹר...).

1. השלימו:

מאהרון הכהן אנו למדים על עצמתה של _____ .

הרבה דברים יכול היה אהרון לומר בשעת _____ כלפי _____ אך _____

הוא התעלה וב _____ גדולה _____ .

כשכר על שתיקתו זכה אהרון ל _____ פרטי מהקב"ה.

(נדם / צערו / הקב"ה / השתיקה / דיבור / גבורה)

מה נכון? כתבו נכון / לא נכון לגבי המשפטים הבאים:

- א. יצאה אש מהשמיים ואכלה את הקרבן שהקריבו אהרון ובניו בשם כל העם – נכון / לא נכון
- ב. מי שהוציא את נדב ואביהוא לאחר שמתו היו שני אחיהם הנותרים – נכון / לא נכון
- ג. אסור לאכול גמל כי הוא לא מעלה גרה – נכון / לא נכון
- ד. מותר לאכול ארבה – נכון / לא נכון
- ה. אם כלי חרס נטמא – צריך לשבור אותו – נכון / לא נכון

על דיבור מצויט
ועל צוואה על שתיקה

משה ואהרן
נלמא בפרשה

דבר תורה לשבת פרשת "שמיני":

ימי המילואים היו מלווים בחשש כבד, האם סלח ה' לעם על חטא העגל? וכך מתאר רש"י את הרגעים ההם: "כל שבעת ימי המילואים שהעמידו משה למשכן ושמש בו ופרקו בכל יום, לא שרתה בו שכינה, והיו ישראל נכלמים ואומרים למשה: "משה רבנו, כל הטורח שטרחנו - שתשרה שכינה בינינו ונדע שנתכפר לנו עוון העגל".

משה ברגישות רבה הבין לרחשי הלב של אהרן ולחששותיו בשל מעורבותו בחטא העגל, לכן מודיע משה בפני העם כי אחרי עבודתו של אהרן יראה כבוד ה'. משה מבקש להעצים את אהרן ולהראות לעדה כולה כי אהרן ראוי ובזכותו תשרה השכינה: "לכך אמר להם: זה הדבר אשר צווה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה'" (פסוק ו'). אהרן אחי כדאי וחשוב ממני שעל-ידי קרבנותיו ועבודתו תשרה שכינה בכם ותדעו שהמקום בחר בו" (רש"י לפסוק כ"ד).

לאחר מות שני בני אהרן דווקא ברגעי השיא של השראת שכינה אנו מגלים את עצמתה של השתיקה. דברים רבים יכול היה לומר אהרן בשעת צערו אך הוא בחר לדום. כשכר על שתיקה נעלה זו זכה אהרן לדיבור פרטי מהקב"ה אליו: "קיבל שכר על שתיקתו. ומה שכר קיבל? שנתייחד עמו הדיבור, שנאמרה לו לבדו פרשת שתויי יין".
ממשה ואהרן נלמד כי יש בכוחנו להעצים אחרים וממילא את עצמנו על ידי הדיבור ולעיתים אנו נדרשים לעצמה שבשתיקה.

חידות וחידודים / מוריה שטרן, צוות כתיבה המ"ד יסודי

מצווה בפרשה – גבורת נפש

עולם הרגשות באדם מביא אותו לעתים לסערה פנימית. בשורה קשה על פטירת קרוב, למשל, גורמת לצער עמוק. ככל שמדובר בקרוב יותר ובצעיר יותר, כך יגדל הצער. בפרשה מובא סיפור אסון פטירתם הפתאומית של האחים נדב ואביהוא, בניו של אהרן הכהן ואחיהם של אלעזר ואיתמר, ביום חנוכת המשכן. האחים הצטוו לנהוג בגבורה נפשית, לא לנהוג מנהגי אבלות המקובלים בפטירת קרובים, אלא להמשיך ולעבוד את עבודתם במשכן, כמתוכנן. נדרשה מהם גבורה עילאית, להתאפק ולכנוס את צערם פנימה, ולראות את עבודתם כשליחות עליונה, צו אלוקי, הגובר על הצער האישי שלהם.

על דיבור מצויג
וצל צוזמה על עתיקה

משה ואהרן
נלמא? בפרשה

בלשון הפרשה

כתבו את המשפטים הבאים בלשון הפרשה

א. נדב ואביהוא הקריבו לפני ה' אש זרה – לא בזמן ובמקום שהיו אמורים... ('י, א')

ב. כשנכנסים למשכן אסור להיכנס שתויי יין ('י, ט')

ג. מותר לאכול בהמה אשר מעלה גרה, מפריסה פרסה ושוסעת שסע ('י, א, ג')

מה הקשר?

מתחו קו בין שתי מילים

הקשורות האחת לשנייה.

גרה	נדב
אלעזר	אלעזר
מעלה	מעלה
שסע	מפריסה
העוף	שוסעת
איתמר	אש
פרסה	מישאל
אביהוא	שרץ
זרה	

מה חסר? השלימו לפי הפסוקים.

א. "וַיִּשָּׂא _____ אֶת יָדוֹ אֶל הָעָם, _____" (ט', כ"ב)

ב. "וַיֹּאמֶר _____ אֶל _____: הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' לְאֹמֶר _____, וְעַל פְּנֵי כָל הָעָם, אֶקְבֹּד; _____" ('י, ג')

ג. אֶת זֶה תֹאכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר _____: כָּל אֲשֶׁר לוֹ _____ בְּמִים, בְּמִים וּבְנַחְלִים, אַתֶּם _____" ('י, א, ט')

ד. "כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, וְהִתְקַדַּשְׁתֶּם וְהִיַּתֶּם _____, כִּי _____ אֲנִי; וְלֹא תִטְמְאוּ אֶת _____, בְּכָל _____ הַרְמֵשׁ עַל הָאָרֶץ" ('י, א, מ"ד')

שאלות אתגר:

היום השמיני הוא יום חנוכת המשכן. מה היה התאריך באותו יום? (ראו רש"י ט', א').

מידה בפרשה - לא לכעוס

בפרק י' פסוק ט"ז מתואר שמשה כועס על אלעזר ואיתמר בני אהרן, כי חשב שהתנהגו לא כראוי. מסתבר שהם נהגו כמו שצריך, אלא כיוון שמשה כעס הוא לא שמע שיש הלכה מיוחדת לעניין אכילת הקורבנות של היום השמיני לימי המילואים, והוא חשב שההלכה היא כמו מה שנהוג בדרך כלל. אהרון אחיו מרגיע אותו ומסביר לו, ואז כתוב (פסוק כ') "וישמע משה וייטב בעיניו". כשהוא לא כעס הוא היה פנוי לשמוע שיש הלכה מיוחדת. משה לא מתבייש להודות שטעה, ורש"י מזכיר זאת בתור נקודה לטובתו: "הודה ולא בוש לומר לא שמעתי". שנזכה תמיד לא לכעוס, ואם טעינו – להודות בכך.